

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Інститут економіки, управління та інформаційних технологій
Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин**

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Міжнародні економічні відносини»

на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс; 3-4 семестри
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародний бізнес»
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Ступінь вищої освіти	молодший бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Артеменко Анна Вікторівна
к.е.н.,
доцент кафедри міжнародної
економіки та міжнародних
економічних відносин

Контактний телефон	(0532) 50-91-68
Електронна адреса	puet.me@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.memev.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування системи теоретичних знань, вмінь та практичних навичок щодо форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин
Тривалість	8 кредити ЄКТС/240 годин (лекції 32год., практичні заняття 64 год., самостійна робота 144 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання практичних завдань; доповіді з рефератами, ессе та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК, екзамен
Базові знання	Наявність знань з міжнародної мікроекономіки, міжнародної

	макроекономіки, основ міжнародного бізнесу, європейської інтеграції.
Мова викладання	Українська, англійська, російська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції (РН 8).</p> <p>Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях (РН 10).</p> <p>Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування (РН 11).</p> <p>Оцінювати, пояснювати та адаптуватися до трансформаційних процесів світового ринку праці, змін у сфері зайнятості, руху та активності міграційних потоків (РН 16)</p>	<p>Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідних наук і характеризується певною невизначеністю умов, нести відповідальність за результати своєї діяльності та контролювати інших осіб у певних ситуаціях (ІК).</p> <p>Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції (СК 1).</p> <p>Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях (СК 4).</p> <p>Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України (СК 9).</p> <p>Здатність оцінювати та здійснювати моніторинг світового ринку праці, визначати зміни попиту та пропозиції робочої сили, тенденції зайнятості, руху та активності міграційних потоків, адаптуватися до них (СК 11)</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Основи МЄВ, їх динаміка, тенденції та глобальні проблеми людства		
Тема 1. Сутність, становлення і типологія міжнародних економічних відносин	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	На матеріалах статистичного щорічника ООН (Statistical Yearbook), щомісячного статистичного бюлетеня (Monthly Bulletin of Statistics), видання Світового банку: Світові соціально-економічні показники (World Development Indicators) і Атласу Світового банку (World Bank Atlas). підготувати аналітичний огляд щодо характеристики країн певної групи країн (перелік об'єктів надається викладачем), за такими характеристиками: кількість даних про населення, соціальна сфера та господарська діяльність країн світу; в окремий розділ виділити дані про міжнародні економічні відносини.
Тема 2. Темпи і пропорції світової економіки як виявлення специфіки сучасних міжнародних економічних відносин	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичний огляд поточної ситуації в світовій економіці соціально-економічного розвитку: - країни (за вибором студента), - певного регіону (за вибором студента), - світу в цілому, на основі експертних матеріалів провідних світових організацій (МВФ, аналітичний огляд «World Economic Outlook», ЮНКТАД «World Investment Report», тощо).
Тема 3. Тенденції економічного розвитку міжнародних економічних відносин	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять;	Підготувати прогнози на найближчі 5 років щодо соціально-економічного розвитку: - країни (за вибором

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	виконання навчальних завдань; самостійної роботи; тестування	студента), -певного регіону (за вибором студента, -світу в цілому, на основі експертних матеріалів провідних світових організацій (МВФ, аналітичний огляд «World Economic Outlook», ЮНКТАД «World Investment Report», щомісячного статистичного бюлетеня ООН, що містить демографічну, соціальну та економічну інформацію.
Тема 4. Глобальні проблеми людства: аспект світової економіки та міжнародних економічних відносин	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; самостійної роботи; тестування. Поточна модульна робота	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Ключові глобальні проблеми економічного розвитку їх характеристика. 2. Причини та прояв існування глобальних проблем у різних країнах світу.
Модуль 2. Основні суб'єкти міжнародних економічних відносин		
Тема 5 Національні економіки та їх взаємодія в системі міжнародних економічних відносин	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; самостійної роботи; тестування	На матеріалах щомісячного статистичного бюлетеня (Monthly Bulletin of Statistics), видання Світового банку: Світові соціально-економічні показники (World Development Indicators) і Атласу Світового банку (World Bank Atlas підготувати аналітичну довідку по певній країні (групі країн) (перелік об'єктів надається викладачем), щодо: інформації про чисельність населення і ринку праці; індексах промислового і сільськогосподарського виробництва; про обсяги світового виробництва з

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		розбивкою по країнам різних груп товарів (перелік об'єктів надається викладачем); індексах цін на споживчі та промислові товари в різних країнах; міжнародної торгівлі країнами і регіонами, включаючи дані по світовій торгівлі найважливішими товарами, а також індекси фізичного обсягу і середніх цін експорту та імпорту.
Тема 6. Інтеграційні процеси в системі міжнародних економічних відносин	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Порівняльна характеристика основних форм міжнародної економічної інтеграції. 2. Вплив інтеграції на соціально-економічний розвиток країн-учасниць. 3. Світове співвідношення інтеграційних та дезінтеграційних процесів. 4. Характер відносин між регіональними угрупованнями в глобальній економіці. 5. Участь України в міжнародних інтеграційних об'єднаннях
Тема 7. Міжнародні економічні організації як суб'єкти міжнародних економічних відносин	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. Поточна модульна робота	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Діяльність світових спеціалізованих економічних та науково-технічних організацій. 2. Особливості діяльності неурядових спеціалізованих міжнародних організацій. 3. Неурядові міжнародні організації в області консалтингових послуг

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 3. Ресурсний потенціал розвитку світової економічної системи		
Тема 8. Людський, підприємницький та інформаційний потенціал в розвитку міжнародної економічної системи.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування;	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Трудові ресурси світу: кількісні і якісні аспекти. 2. Проблема зайнятості населення. 3. Людський, підприємницький та інформаційний потенціал України
Тема 9. Виробничо-технологічний потенціал міжнародної економічної системи	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування;	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Поняття підприємницького ресурсу і підприємництва. 2. Підприємницький потенціал України та його характерні риси. 3. Підприємництво в умовах глобалізації господарської діяльності
Тема 10. Роль природних ресурсів у розвитку світової економіки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. Поточна модульна робота	На матеріалах щомісячного статистичного бюлетеня (Monthly Bulletin of Statistics), видання Світового банку: Світові соціально-економічні показники (World Development Indicators) і Атласу Світового банку (World Bank Atlas підготувати аналітичну довідку по певній країні (групі країн) (перелік об'єктів надається викладачем), щодо: видобутку вугілля, газу, нафти та різних видів руд кольорових і чорних металів; про обсяги світового виробництва з розбивкою по країнам різних видів металів, сільськогосподарської

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<p>продукції, електроенергії. Презентація та захист доповіді за темою: «Природно-ресурсний потенціал України»</p>
<p>Модуль 4. Форми міжнародних економічних відносин та їх регулювання</p>		
<p>Тема 11. Міжнародна торгівля товарами і послугами як основна форма міжнародних економічних відносин</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>На матеріалах щорічної доповіді (WTO, Annual Report) підготувати аналітичну довідку по певній країні (групі країн) (перелік об'єктів надається викладачем), щодо аналізу стану і тенденцій розвитку світової торгівлі. в цілому, так і з розбивкою по регіонах і основними товарними групами; окремо дані про країни - найбільших експортерів і імпортерів продукції.</p>
<p>Тема 12. Зовнішньоторговельні операції з купівлі-продажу</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Товари, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню. 2. Антидемпінгові заходи, визначення демпінгової маржі та величини шкоди національним виробникам. 3. Використання країнами світу антидемпінгового та компенсаційного мита.</p>
<p>Тема 13. Міжнародна торговельна політика</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>На матеріалах щорічної доповіді (WTO, Annual Report) підготувати аналітичну довідку по певній країні (групі країн) (перелік об'єктів надається викладачем), щодо питання конкурентної політики на світових товарних ринках; проблеми лібералізації світової і регіональної торгівлі; діяльність СОТ щодо сприяння</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		розвитку міжнародних економічних відносин, розвитку торговельних відносин як в цілому по світу, так і з розбивкою по регіонах і основними товарними групами.
Тема 14. Міжнародні міграційні процеси	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Масштаби та основні напрями міжнародної міграції робочої сили в XXI ст.. 2. Глобальні наслідки міжнародної міграції робочої сили. 3. Україна і міжнародна трудова міграція
Тема 15. Міжнародні науково-технологічні відносини	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Витрати на НДДКР в світі та його основних регіонах. 2. Результативність сфери НДДКР в основних науково-технічних центрах світу. 3. Науково-технічний потенціал України. 4. Науково-технічні зв'язки в світі
Тема 16. Міжнародні валютні відносини	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	На матеріалах видання Міжнародного валютного фонду «Міжнародна фінансова статистика» («International Financial Statistics») та щорічника міжнародної фінансової статистики (International Financial Statistics Yearbook), підготувати аналітичну довідку по певній країні (групі країн) (перелік об'єктів надається викладачем), щодо стану

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		зовнішніх і внутрішніх фінансів країни: обмінних курсах та державних фінансах, міжнародних фінансових вимогах і зобов'язаннях країн, банківські вклади та грошовому обігу, золотовалютних резервах країн і процентних ставках
Тема 17 Міжнародна міграція капіталу як форма міжнародних економічних відносин	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	На матеріалах видання Міжнародного валютного фонду «Міжнародна фінансова статистика» («International Financial Statistics») та щорічника міжнародної фінансової статистики (International Financial Statistics Yearbook), підготувати аналітичну довідку по певній країні (групі країн) (перелік об'єктів надається викладачем), щодо стану зовнішньої заборгованості країн, структури зовнішнього боргу, способів реструктуризації та ліквідації заборгованості
Тема 18 Результативність форм міжнародних економічних відносин	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. Поточна модульна робота	Презентація та захист доповіді за наступною тематикою: 1. Порівняльний аналіз ефективності застосування імпортного тарифу та імпортної квоти. 2. Механізм впливу нетарифних засобів регулювання на економіку країни. 3. Класифікація квот за напрямом дії та масштабом охоплення

Інформаційні джерела

1. Амеліна І. В. Міжнародні економічні відносини [Текст] : навч. посіб. / І. В. Амеліна, Т. Л. Попова, С. В. Владимиров ; Донбас. держ. техн. ун-т. – Алчевськ : ДонДТУ, 2013. – 317 с.
2. Дюгованець О. М. Міжнародні економічні відносини [Текст] : (ч. 1, 2) : курс лекцій / О. М. Дюгованець ; Держ. ВНЗ «Ужгород. нац. ун-т». – Ужгород : Аутдор-Шарк, 2015. – 158 с.
3. Каїра Л. Г. Міжнародні економічні відносини [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. Г. Каїра ; Дніпродзержин. держ. техн. ун-т (ДДТУ). – Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2013. – 215 с.
4. Килин О. В. Світова економіка [Текст] : навч. посіб. / Килин О. В.; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. – Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2014. – 335 с.
5. Міжнародна економіка : підручник для ВНЗ / за ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона ; Міністерство освіти і науки України. – Київ : Центр учбової літератури, 2016. – 559 с.
6. Міжнародні економічні відносини [Текст] : навч. посіб. – Ч. 1. – Ірпінь : [б. в.], 2015. – 490 с.
7. Міжнародні економічні відносини [Текст] : навч. посіб. – Ч. 2. – Ірпінь : [б. в.], 2015. – 218 с.
8. Міжнародні економічні відносини [Текст] : навч. посіб. / [Є. І. Войнова та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, прф. С. О. Якубовського, канд. екон. наук, доц. Ю. О. Ніколаєва ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : ОНУ, 2015. – 304 с.
9. Міжнародні економічні відносини [Текст] : навч. посіб. / [Фомішин С. В. та ін.] ; за ред. проф. С. В. Фомішина. – Херсон : Олді-Плюс, 2013. – 415 с.
10. Міжнародні економічні відносини [Текст] : підручник / [А. П. Голіков та ін.] ; за ред. проф. А. П. Голікова, проф. О. А. Довгаль ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – 463 с.
11. Міжнародні економічні відносини: практикум [Текст] : навч. посіб. для студ. екон. напрямів та спец. вищ. навч. закл. / [О. І. Шнирков та ін.] ; за ред. Д-ра екон. наук, проф. О. І. Шниркова. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2013. – 183 с.
12. Новіков О. Є. Міжнародні економічні відносини [Текст] : навч. посіб. / О. Є. Новіков, І. В. Гончаренко. – Миколаїв : МНАУ, 2013. – 221 с.
13. Світова економіка [Текст] : підручник / [А. П. Голіков та ін.] ; за ред. проф. А. П. Голікова, проф. О. А. Довгаль ; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – 265 с.
14. Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин. Економічна інтеграція України у світове господарство [Текст] : колект. монографія / [І. М. Посохов та ін.] ; редкол.: д-р екон. наук, проф. І. М. Посохов [та ін.] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. Ін-т», Екон. Ф-т, Каф. орг. Вир-ва та упр. персоналом. – Харків : НТУ «ХПІ», 2016. – 451 с.
15. Dunn M. Robert International economics [Electronicresource] / Robert M. Dunn, John H. Mutti. – Mode of access: http://library.imtdubai.ac.ae/content%5Ce_books%5CE0017.pdf

16. Krugman R. Paul International economics: Theory and Policy [Electronic resource] / Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld. – Mode of access: http://course.sdu.edu.cn/G2S/eWebEditor/uploadfile/20120417191243_590081573385.pdf.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Підсумковий контроль – ПМК, 3 семестр	
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-7): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Види робіт	Максимальна кількість балів
Підсумковий контроль – екзамен, 4 семестр	
Модуль 3 (теми 8-10): відвідування занять (4 бали); захист домашнього завдання (4 бали); обговорення матеріалу занять (1 бал); виконання навчальних завдань (4 бали); завдання самостійної роботи (4 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 4 (теми 11-18): відвідування занять (4 бали); захист домашнього завдання (4 бали); обговорення матеріалу занять (1 бал); виконання навчальних завдань (4 бали); завдання самостійної роботи (4 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни